

Min deri lat mi ca ji jek ni juɛy coronavirus (COVID-19)

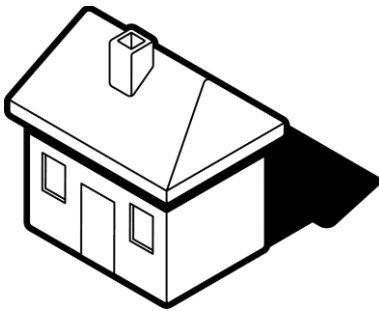
What to do if you've tested positive for coronavirus (COVID-19) – Nuer

Mi ca ji jek ni juɛy coronavirus (COVID-19)

Bi rɔ dhil laɖ guɖthdu amäni mi ci Department of Health and Human Services jɛ lar enyöö ci puɖ. Gɔa ɛ elɔŋ enyöö bi luɛk titi guɔr– cet ke min gɔr nuɔtkɛ.

Ke lär mi rɔŋ, yɔtni ke nämbä baŋ ke kuiy coronavirus ke **1800 675 398** (ke thaakni ti 24, nin daŋ bärɔw (7)).

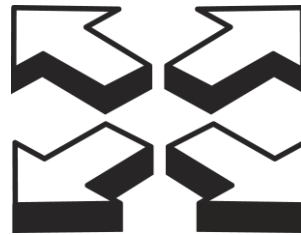
Mi ci yɔat ke nämbä baŋ ke kuiy coronavirus, deri rami loc thok jek mi ciɛ baŋ (0) kuany. Ke yɔat ke kuiy kä ti kɔŋ, mi gɔri ram mi de thok loc, yɔtni ji TIS National ke **131 450** ke nhiam.

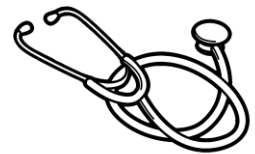
Tɛɛni cien

Lak tɛtku kenɛ la kum thokdu mi kiɛli kenɛ mi thiɛmi

Mocrɔ ke guɖthdu kārɔa ke ji cien kenɛ mäthniku

Mi gɔri luäk ke kuiy duel, yɔtni kimdu ikä kie yɔtni ke nämbä baŋ min ci yiɔw la naŋ.

Enu gɔrä yöö bä tɛɛ guɖthdä kārɔa?

Ca ji jek ni coronavirus kä bi dhil tɛɛ guɖthdu kārɔa ke yöö derɛ tuɔk enyöö derɛ ney ti kɔŋ käp. Duɔp in gɔa in gɔa in deri gaŋ ji cienɔdu kenɛ ji dhɔar ɛ yöö bi tɛɛ cien kä bi naŋ ke ney tin kɔŋ (Bi puanykun naŋ). Taa kārɔa derɛ la mi de tim elɔŋ kue la yöö luäk ɛ kappa juɖth coronavirus cuɔŋ.

Taa kārɔa lotɛ ni yöö ci bi jien cienɔdu kie guɖth nyurädu, eni mi wi duel wal kie mi teke mi ci tuɔk ke peth. Ci cien de bany piny mi wi wur. De ji ram ke yiɔw ti cuɔpke \$4,957 mi ci jien cien ka gɔr ke ji enyöö bi tɛɛ cien. Tɛɛ ni cien kä tɛɛ ni ke mal.

Mi teke ram mi dɔŋ mi näci mi teke taa juɖth ɛme de jɛ thəm kä derɛ tɛɛ cien.

Eni de tɛɛ thin kārɔa?

Bi dhil/yik wä ke peth guɖth in bi wä tɛɛ kārɔa thin, co bi cuɔŋ kamä mɔ. Neme derɛ la cienɔdu, kue la yöö ji Department of Health and Human Services (DHHS) de ji nhok yöö deri tɛɛ kārɔa guɖth mi gɔa mi dɔŋ.

Bi dhil/yik wä ke p̄gth guath in bi t̄eē kārōa thin.

Ena gorä yöö de ruac em̄e lat j̄e?

Ke kor kä mi caji lat t̄aā them kä ca ji jek jūey, bi kuär lat̄du dhil/yik lat nj̄ac kä deri ney tin la thiek ke ji lar nj̄ac. 'Ram mi thiek ke ji' ε ram mi d̄on̄ ci jūey jek kä ji, nem̄e mat̄de ney tin cīeñ kel ke ji, lät thiekädu, kie tiā kel guath mi mat naath.

Ney tin la cīeñ kel ke ji bike cīeñ guath dien kārō, ke yöö dit ni thuōkde en̄yöö bike t̄eē ke jūey coronavirus. Nem̄e mat̄de gaat thin.

Enu tuok mi ci ran jek ni jūey em̄e?

Buon ji DHHS buon in lät ke kuiy puolä puany n̄eni dial be ruac ke ji ke kuiy n̄eni tin ci thiek ke ji. Buon ji puolä puany n̄eni dial be ney dil tin guecke ci thiek ke ji yotdikä. Ba guath cīeñädu kārōa ken̄e ram min t̄eē kel ke ji nj̄ac.

Buon ji puolä puany bike ruac ke ji ni cīañ. Deri ke yotdikä ni cīañ mi gori luak mi diit kie mi tik̄e thiec ke kuiy taka min deri cīeñ ke mal ken̄e cīañ aḡa. Bi dhil/yik t̄eē guathdu kārōa am̄ani guath ɔ bi buon ji lony.

T̄aā cīeñä ke puäl puany

Ci bi dhil/yik jien cīeñdu kie guath nyurädu, eni mi ke kuiy gorä wal kie mi teke mi ci tuok ke p̄gth.

- Däk ni r̄o ke ney tin k̄oñ cīeñdu ke t̄aā kä yöö bi t̄eē duolu kārōa.
- Lak teetku ni cīañ kä kum thokdu mi kieli ken̄e thiām.
- Lät̄hni biy kuom̄ thuōk mi ti duel kel ke ney ti k̄oñ kä t̄eēni ke kam mi mō mitir 1.5 a n̄an.
- Puakni guath puokä mi d̄on̄, mi luāñe r̄o.
- Gañ yöö bia kuak cīeñ nyuak (cet ke mi te thän, kubayni ken̄e nj̄amni).
- Lak kuak cīeñ (wic tharbetni, thiekni dueli, tin la nhiacke/tuanyke kä komputa, mathuori ken̄e tin kapke).
- Lät̄hni kum thuōk ken̄e kum tetni mi yake ke k̄ore mi kämi duor mi bum.
- Yäk tin ca lät lät cet ke mi t̄eē kum tetni ken̄e kum thuōk guath yak nj̄akni.
- Co teke ney ti guel ke ji rey cīeñdu kie guath nyurädu.
- Mi cīeñi duel mi yuorke yiq̄ow piny thin kie Amar deri wä kakä kie guath in ca ley ke loañ. Bi kum thuōk dhil/yik lat̄h mi jäli rey guath nyurädu.

Thiec mäthniku kie ji cīeñdu, ney tin k̄an̄ lat̄h guathdien kārō, en̄yöö de ji n̄oñ kuän ken̄e tin k̄oñ tin luot ke r̄o ke ji.

De ji ram ke yiq̄ow ti cuop ke pek mi mō \$4,957 mi ci jien guath cīeñädu min nyuri thin kārōa. T̄eē ni cīeñ kä t̄eē ke mal.

Guic ni t̄aā puanydu l̄er

Mi ci t̄aā puanydu wä jiek kue la yöö ce jiek el̄oñ, yotni kimdu ikä. Mi ε mi tuok ke p̄gth ke kuiy t̄aā puanydu (cet ke min, mi dak yiehdu/käpe yieyku) yot ban̄ nikä diok (000) ken̄e thiec thurumbil in kap ney tin teke jūey. Läri je kuär thurbiel in kap ney tin teke jūey en̄yöö tike jūey coronavirus (COVID-19).

Guec puolä puanydu

T̄aā kārōa dere buom̄, el̄oñ ke gaat.

- Ruacni ke ney tin k̄oñ kä ji cīeñ. Däk läri ke kuiy COVID-19 dere dual jakä kūey.
- Lat̄de je yeñe kuär lät̄dä en̄yöö deri lät cīeñ, mi luāñe r̄o.
- Luäk gatdu mi nj̄ecke cīeñ. Jek tin jeke rey intan̄et tin de luāñ ke jek.
- Ruacni ke ji cīeñ ken̄e mäthniku ke talepon, duol jäkä waregak ke rey joam kie guath in mat neydial rey joam.

- Däcni je enyöö taa kārɔa cɛ guath mi bär bi nɔŋ.
- Jek tin tɛɛ rɛy jɔam – cet ke min tɛɛ luik ke kuiy niɛn, taa puɔlä kɛnɛ nɔri ciɛŋ. Bidioni teke thin kã [Wellbeing Victoria](https://www.together.vic.gov.au/wellbeing-victoria) <https://www.together.vic.gov.au/wellbeing-victoria>.

Mi ci wã agɔa, ruacni ke kimdu kie yɔtni:

- [Lifeline Australia](https://www.lifeline.org.au/) <https://www.lifeline.org.au/>, ke talɛpon: **13 11 14**
ɛ duɔp luak ke tin tuok mi luak naath guathni dial.
- [Beyond Blue](https://www.beyondblue.org.au/) <https://www.beyondblue.org.au/>, talɛpon: **1300 22 4636**
Lɛt ke luak ke kuiy nɛni tin cɛ yɔŋ ke kuiy nɛni tin tɛɛ guathdien kārɔ.
- [Kids Helpline](https://www.kidshelpline.com.au/) <https://www.kidshelpline.com.au/>, talɛpon: **1800 551800**
ɛ guath coma kã teke tɔaŋ rietni ke kuiy nɛtɛni

Deri ji Lifeline kie Beyond Blue yɔtdikã ke luak kã ram mi loc thok ke **131 450**.

Luak tɛ thin

Yiɔw ti to \$1,500 teke thin ke luak nɛyni tin to laɔt Victoria tin ca jek ni juɛy coronavirus kie thiek ke ram mi ca jek ni juɛy. Kɛ lãr guil Yiɔw ke Kuiy Lɔŋã ke Kuiy Juath mi kãp Wicmuɔn ke Liw ([Pandemic Leave Disaster Payment](https://www.servicesaustralia.gov.au/individuals/services/centrelink/pandemic-leave-disaster-payment)) <https://www.servicesaustralia.gov.au/individuals/services/centrelink/pandemic-leave-disaster-payment>.

Luak ke kuak kuän ke pɛath kɛnɛ nyin puany tin kɔŋ teke thin mi ci luak de jek kã mãthni kɛnɛ ji ciɛŋdu.

Kɛ lãr ke kuiy kuakni luak kɛnɛ tin tuok ke pɛɛth kie luak ke jek mulãkã, guil Gãk ran Guath Kel kɛnɛ taa ran kārɔa ([Quarantine and isolation](https://www.dhhs.vic.gov.au/self-quarantine-coronavirus-covid-19)) <https://www.dhhs.vic.gov.au/self-quarantine-coronavirus-covid-19> kie yɔtni nãmbã baŋ ke kuiy Coronavirus ke **1800 675 398**.

Lãr ke nɛy tin yuɔp kɛnɛ ji ciɛŋ tin kɔŋ

Mi yupi ran ciɛŋ mi teke juɛy teke ti gɔŋ ti deri laɔt ke yöö de nɛy dial ciɛŋdun ciɛŋ ke puɔl puany:

- Dãc ni je enyöö ram min teke juɛy tɛ duel kɛl, guath mi nan ke nɛy tin kɔŋ.
- Jakni thik duelikien kã tɛɛ gãkã kã wernyini kã tɛɛ yɔŋã, guath ɔ luãŋ rɔ mɔ.
- Jak ni nɛy tin yuɔp ke je kã kuiy.
- Lak tɛtku ni cian ke thabuny kɛnɛ piw kie coth tɛtku ke wãl ke nhiam kɛnɛ kɔr kã mi ci wã duel.
- Jak ni dhari kɛnɛ kuak ram min teke juɛy kã tɛɛ gɔlä ke kuak ciɛŋ tin kɔŋ ciɛŋ.
- Mi tɛ thin, lãthni kum thuok (kum thuok in la lãthkɛ kã kɛl) mi ti duel ram mi teke juɛy. Mi thielɛ ji kum thuok duel wal, kum thokdu ke biy, cet ke min tɛɛ puc nhiam kie biy nɔak, ke guathɛ.
- Ni cian la lak kã duãcni guath tin kãpkɛ elɔŋ ni cian cet ke min tɛɛ wic tharbet, thik duel, tin nhiackɛ/tuanykɛ kã kɔmputa, mathur piini kɛnɛ guath kãpni.
- Yãk tin jiek kɛnɛ kumni thuok kieth mi ca kum.
- Lãthni kum thuok kɛnɛ kum tetni mi lãki kuak kã lãkni guath mi leth elɔŋ.
- Co teke jal.

Mi ci ran ɛ tok enyöö ci puɔnyɛ bɛc elɔŋ, yɔtni nãmbã baŋ ke kuiy juath coronavirus ke **1800 675 398** ke luik. Mi gori yöö bi kimdu guil, yɔtni ke nhiam ke yöö dero rialikã.

Guic taa puany

Mi ci ram min yubi teke taa, mi cet ke dak yieyni/dot, yɔtni **baŋ nikã diok (000)** ikã kɛnɛ thiec thurumbil nɛyni tin teke juath.

Mi teke ram mi dɔŋ mi teke taa puany mi nyoth juɛy deke wã them kã deke tɛ ciɛŋ.

A ji themkɛ mi tike nyuthni titi: leth puany, lãth kie lãth puany, kiel kie bɛac gɛtni, dak yieyni, thonythony, thiel nuãcã kɛnɛ biɛl kã duɔr.

Kε jek läri ti nuan ke kuiy juath coronavirus kene tag in de cieng ke ji ke puaj puany guil [DHHS.vic – coronavirus disease \(COVID-19\)](https://www.dhhs.vic.gov.au/coronavirus)
<https://www.dhhs.vic.gov.au/coronavirus>

Mi gori ram mi loc thok, yotni ji TIS National ke 131 450

Kε lär ke thuk tin kəŋ, guic mə car εmə (QR code) kie guil [DHHS.vic –Translated resources - coronavirus \(COVID-19\)](https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19)

<<https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19>>

Kε thiεcni

Nämbä baŋ ke kuiy 1800 675 398 (thakni 24)

Jakni baŋ kä Diək (000) kä duŋ yətdä mi tεke mi ci tuək ke pεεth

Kε yöö bi warεgakni titi jek ke tag mi dəŋ yət 1300 651 160 ke duŋ ji National Relay Service 13 36 77 ke duop, kie gorä rεy jəam [Emergency Management Communications](mailto:covid-19@dhhs.vic.gov.au)
<covid-19@dhhs.vic.gov.au>.

Authorised and published by the Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.

© State of Victoria, Australia, Department of Health and Human Services, updated 10 August 2020.

Available at [DHHS.vic –Translated resources - coronavirus \(COVID-19\)](https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19) <<https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19>>